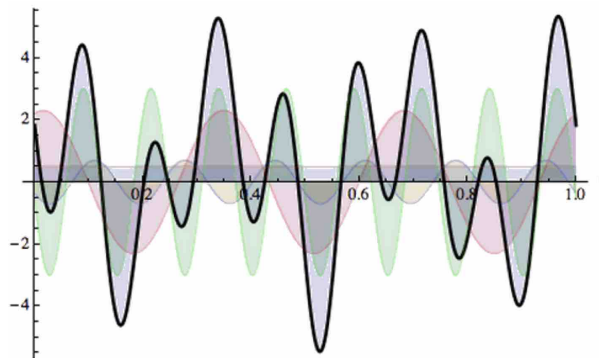

Σήματα και Συστήματα στο Πεδίο του Χρόνου

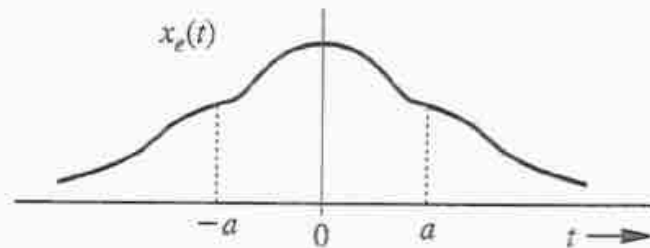

ΣΗΜΑΤΑ

ΑΡΤΙΑ - ΠΕΡΙΤΤΗ

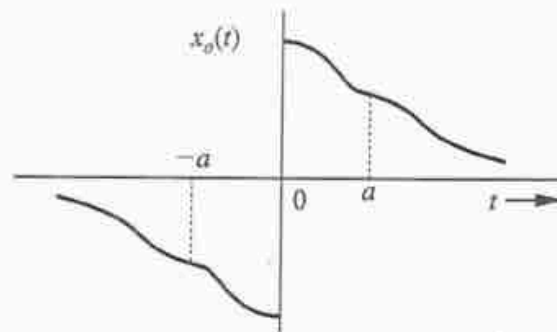
- ◆ A real function $x_e(t)$ is said to be an even function of t if

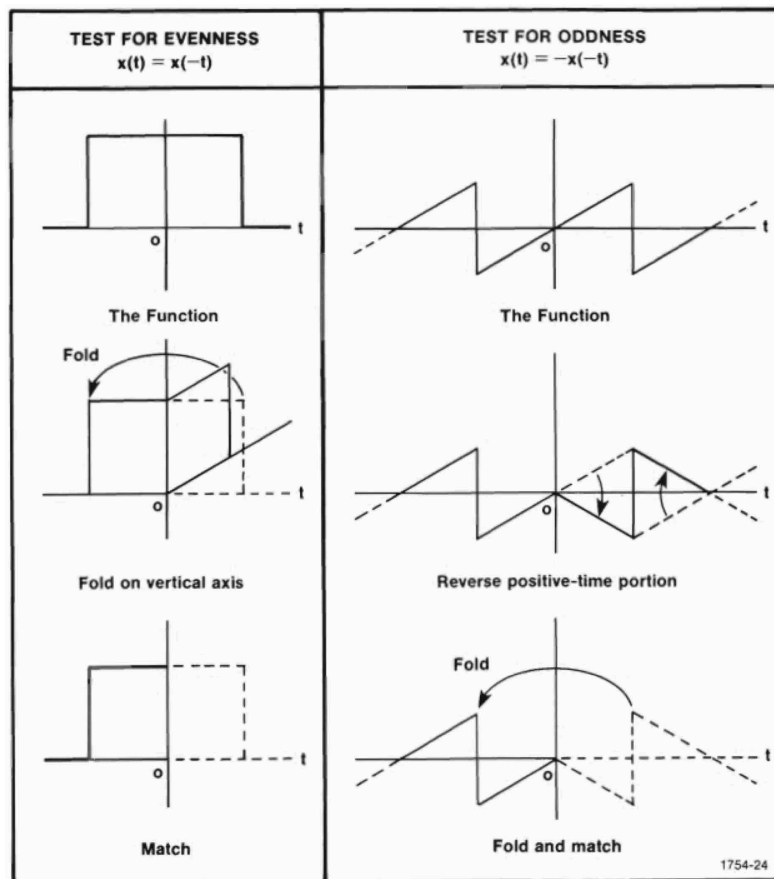
$$x_e(t) = x_e(-t)$$

- ◆ A real function $x_o(t)$ is said to be an odd function of t if

$$x_o(t) = -x_o(-t)$$

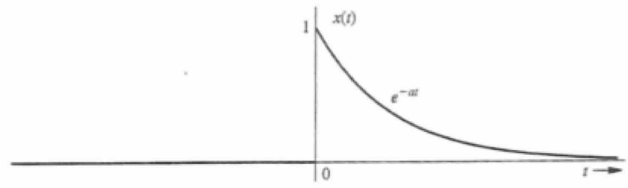

- ◆ Even and odd functions have the following properties:
  - Even x Odd = Odd
  - Odd x Odd = Even
  - Even x Even = Even
- ◆ Every signal $x(t)$ can be expressed as a sum of even and odd components because:

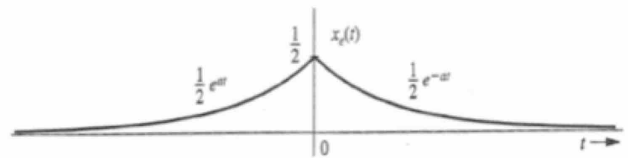
$$x(t) = \underbrace{\frac{1}{2}[x(t) + x(-t)]}_{\text{even}} + \underbrace{\frac{1}{2}[x(t) - x(-t)]}_{\text{odd}}$$

- ◆ Consider the causal exponential function $x(t) = e^{-at} u(t)$

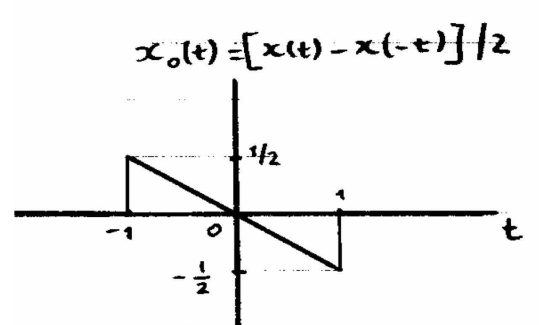
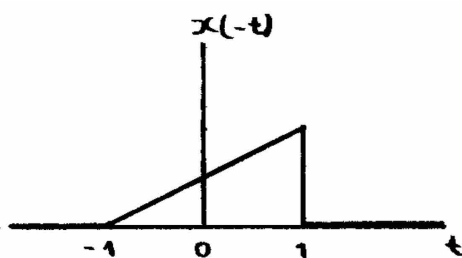
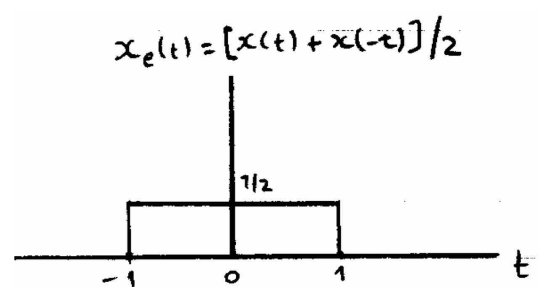
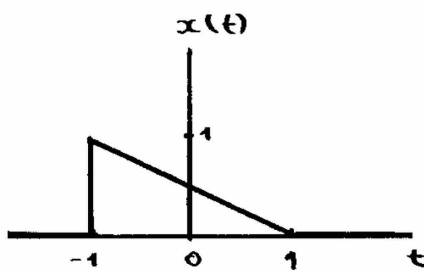
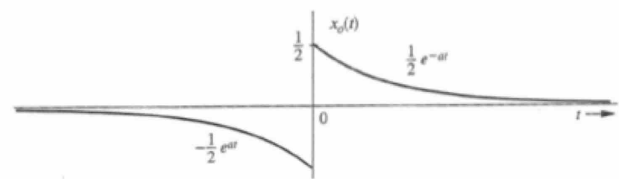
$$x(t) = x_e(t) + x_o(t)$$

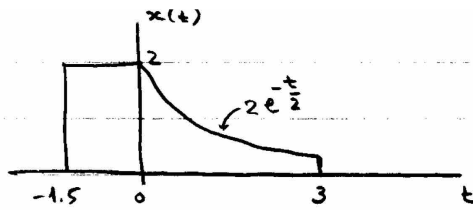

$$x_e(t) = \frac{1}{2}[e^{-at} u(t) + e^{at} u(-t)]$$

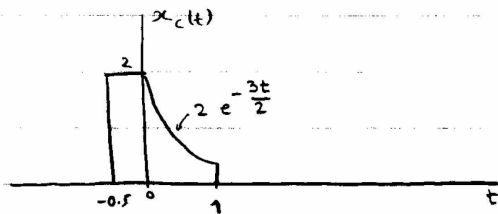
$$x_o(t) = \frac{1}{2}[e^{-at} u(t) - e^{at} u(-t)]$$

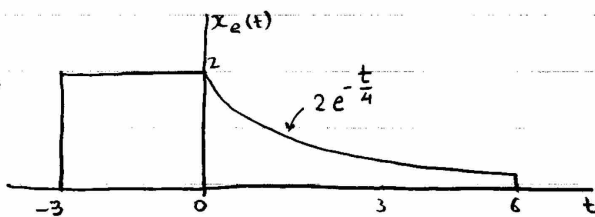
$$x(t) = \begin{cases} 2 & -1.5 \leq t < 0 \\ 2e^{-\frac{t}{2}} & 0 \leq t < 3 \\ 0 & \text{αλλιώς} \end{cases}$$

Χρονική
συστολή

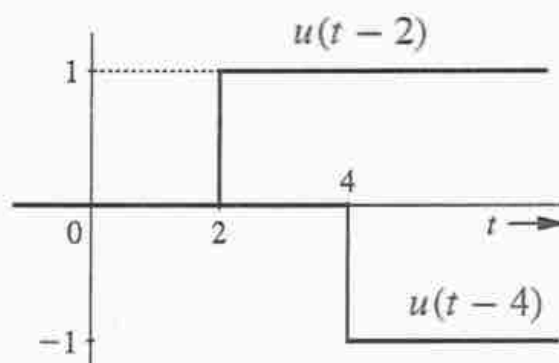
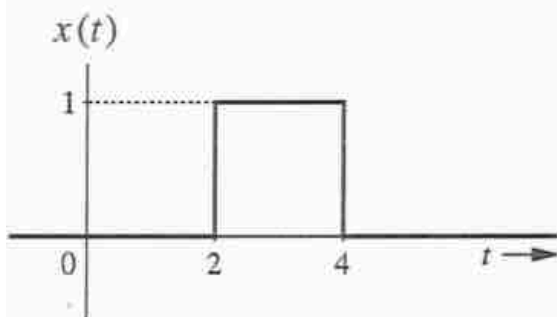
$$x_c(t) = x(3t) = \begin{cases} 2 & -1.5 \leq 3t < 0 \quad \vee \quad -0.5 \leq t < 0 \\ 2e^{-\frac{3t}{2}} & 0 \leq 3t < 3 \quad \vee \quad 0 \leq t < 1 \\ 0 & \text{αλλιώς} \end{cases}$$

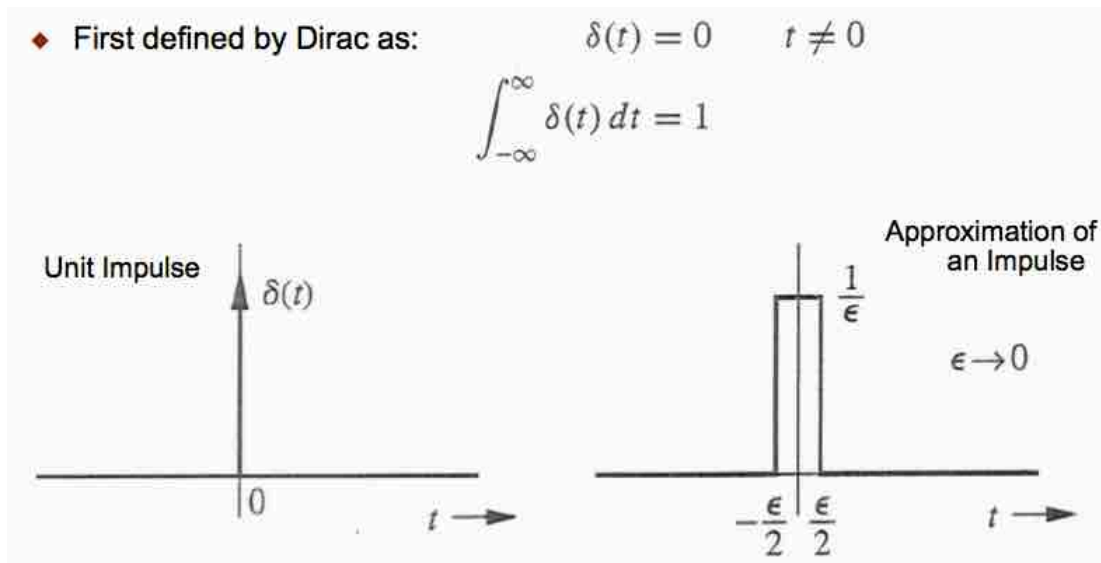
Χρονική
διαστολή

$$x_e(t) = x\left(\frac{t}{2}\right) = \begin{cases} 2 & -1.5 \leq \frac{t}{2} < 0 \quad \vee \quad -3 \leq t < 0 \\ 2e^{-\frac{t}{4}} & 0 \leq \frac{t}{2} < 3 \quad \vee \quad 0 \leq t < 6 \\ 0 & \text{αλλιώς} \end{cases}$$

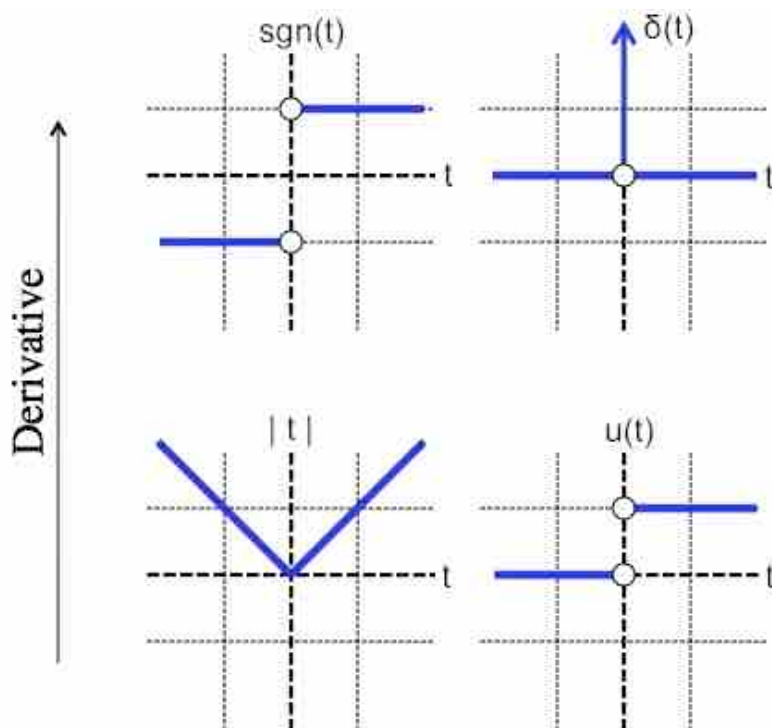
$$x(t) = u(t-2) - u(t-4)$$

Properties of the Unit Impulse Function

1. $\int_{-\infty}^{\infty} f(t)\delta(t - t_0) dt = f(t_0)$, $f(t)$ continuous at $t = t_0$
2. $\int_{-\infty}^{\infty} f(t - t_0)\delta(t) dt = f(-t_0)$, $f(t)$ continuous at $t = -t_0$
3. $f(t)\delta(t - t_0) = f(t_0)\delta(t - t_0)$, $f(t)$ continuous at $t = t_0$
4. $\delta(t - t_0) = \frac{d}{dt}u(t - t_0)$
5. $u(t - t_0) = \int_{-\infty}^t \delta(\tau - t_0) d\tau = \begin{cases} 1, & t > t_0 \\ 0, & t < t_0 \end{cases}$
6. $\int_{-\infty}^{\infty} \delta(at - t_0) dt = \frac{1}{|a|} \int_{-\infty}^{\infty} \delta\left(t - \frac{t_0}{a}\right) dt$
7. $\delta(-t) = \delta(t)$

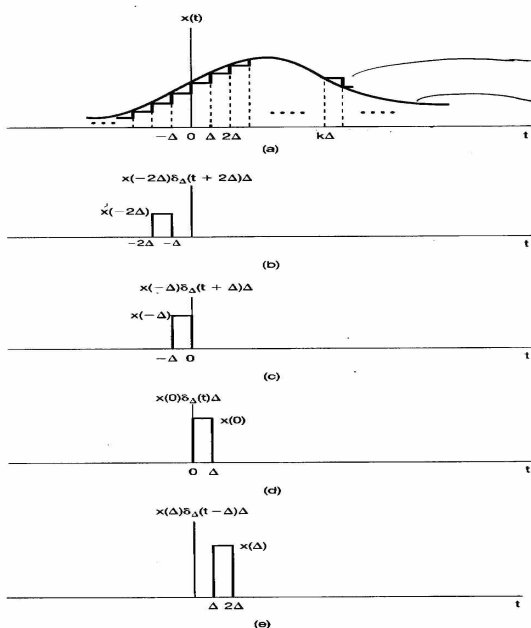

ΣΗΜΑΤΑ

ΚΑΘΕ ΣΗΜΑ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΚΦΡΑΣΤΕΙ ΩΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΑ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΟΛΙΣΘΗΜΕΝΩΝ ΚΡΟΥΣΤΙΚΩΝ:

$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \delta(t-\tau) d\tau$$

Όπου $\delta_{\Delta}(t) = \begin{cases} \frac{1}{\Delta} & 0 \leq t < \Delta \\ 0 & \text{αλλιώς} \end{cases}$ οπότε $\Delta \delta_{\Delta}(t)$ ισούται με τη μονάδα

$$\hat{x}(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k\Delta) \delta_{\Delta}(t-k\Delta) \Delta$$

$$x(t) = \lim_{\Delta \rightarrow 0} \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k\Delta) \delta_{\Delta}(t-k\Delta) \Delta$$

Καθώς $\Delta \rightarrow 0 \rightarrow k\Delta$ τείνει να γίνει συνεχής μεταβλητή τ , Δ γίνεται $d\tau$ και το άθροισμα γίνεται ολοκλήρωμα.

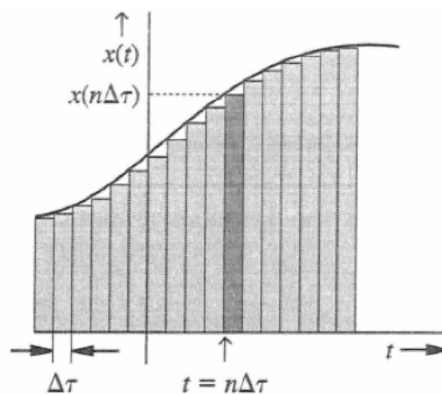
Άρα:

$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \delta(t-\tau) d\tau$$

[Εφαρμογή: Για $x(t) = u(t)$ έχουμε $u(t) = \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) \delta(t-\tau) d\tau = \int_0^{\infty} \delta(t-\tau) d\tau$]

(*) Προσέγγιση της $x(t)$ ως γραμμιάς συνδυασμού ολισθημένων παλμών

$$x(t) = \lim_{\Delta\tau \rightarrow 0} \sum_r x(n\Delta\tau) \delta(t - n\Delta\tau) \Delta\tau$$

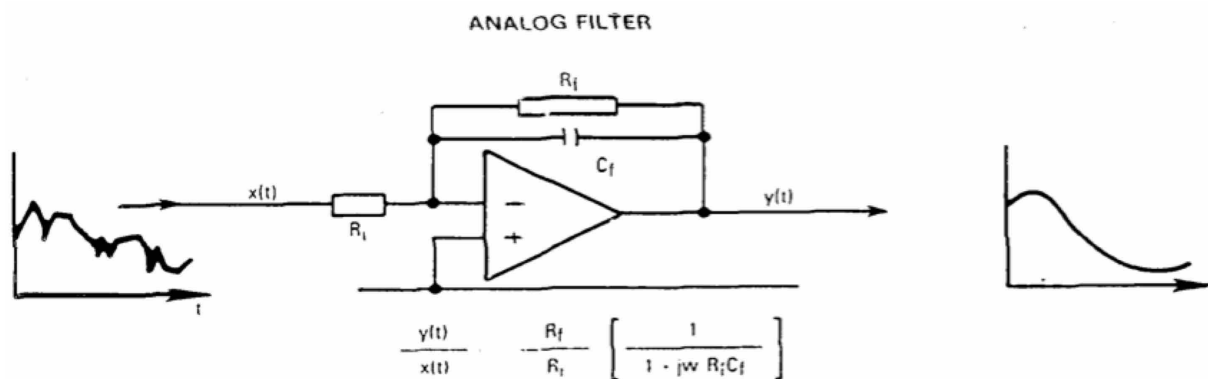
$$f(t) = \int_{-\infty}^{\infty} f(\tau) \delta(t - \tau) d\tau$$

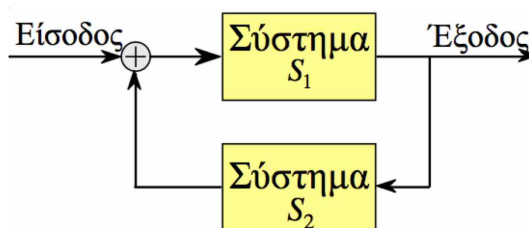
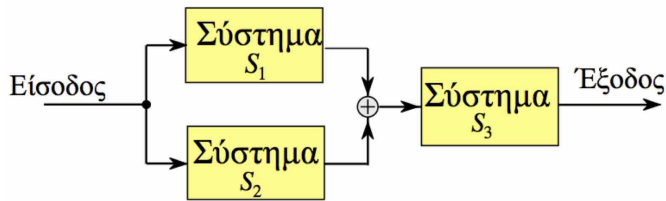
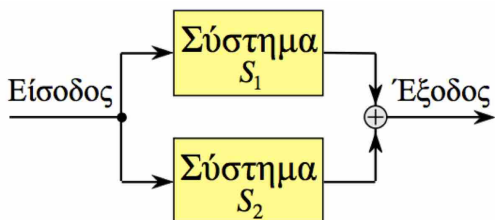
Οποιοδήποτε σήμα μπορεί να εκφραστεί ως ολοκλήρωμα σταθμισμένων (scaled) ολισθημένων (shifted) κρουστικών (impulses).

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Παράδειγμα

► Γραμμικότητα

$$x_1(t) \rightarrow \text{Γραμμικό Σύστημα} \rightarrow y_1(t) = S\{x_1(t)\}$$

$$x_2(t) \rightarrow \text{Γραμμικό Σύστημα} \rightarrow y_2(t) = S\{x_2(t)\}$$

$$a \cdot x_1(t) + b \cdot x_2(t) \rightarrow \text{Γραμμικό Σύστημα} \rightarrow y(t) = a \cdot y_1(t) + b \cdot y_2(t) = a \cdot S\{x_1(t)\} + b \cdot S\{x_2(t)\}$$

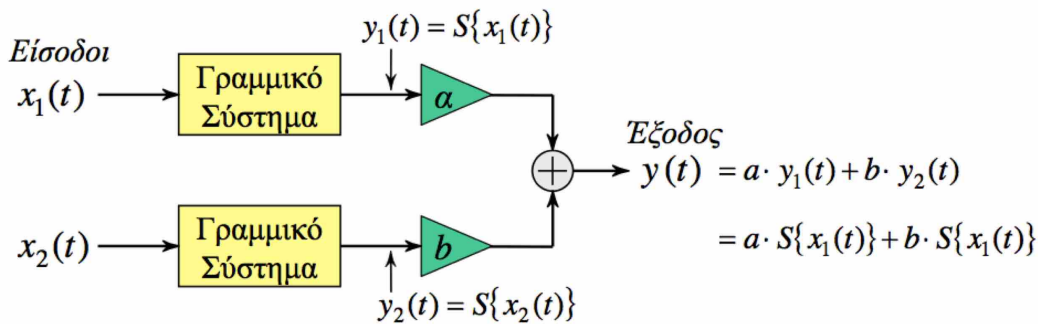
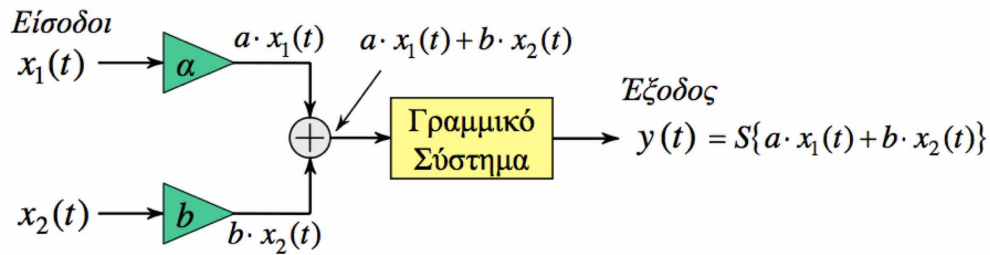
δηλαδή, η απόκριση του συστήματος σε μία είσοδο, που είναι ο γραμμικός συνδυασμός δύο σημάτων, ισούται με τον αντίστοιχο γραμμικό συνδυασμό των αποκρίσεων του συστήματος στο καθένα από τα σήματα αυτά.

$$y(t) = S\{a \cdot x_1(t) + b \cdot x_2(t)\} = a \cdot S\{x_1(t)\} + b \cdot S\{x_2(t)\} = a \cdot y_1(t) + b \cdot y_2(t)$$

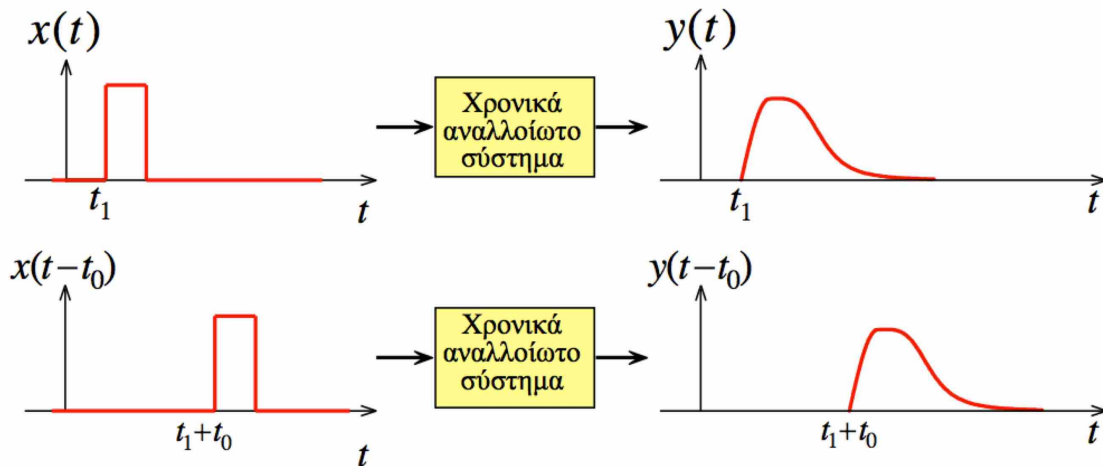
Σχηματική περιγραφή της γραμμικότητας ενός συστήματος

$$y(t) = S\{a \cdot x_1(t) + b \cdot x_2(t)\} = a \cdot S\{x_1(t)\} + b \cdot S\{x_2(t)\} = a \cdot y_1(t) + b \cdot y_2(t)$$

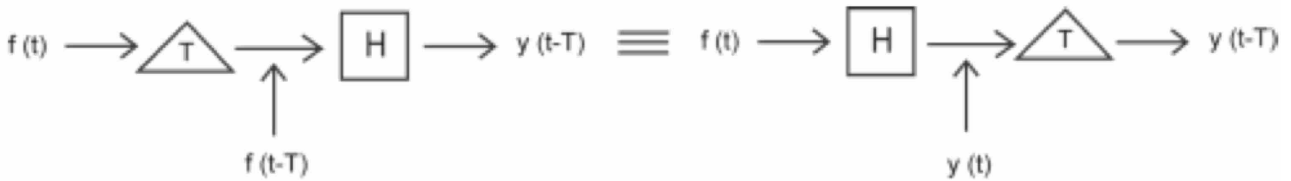
► Χρονικά Αναλλοίωτα Συστήματα

Ένα σύστημα λέγεται **χρονικά αναλλοίωτο (ΧΑ) (αμετάβλητο)** αν και μόνο αν χρονικές ολισθήσεις του σήματος εισόδου μεταφράζονται σε αντίστοιχες χρονικές ολισθήσεις στην έξοδο.

**ΟΛΙΣΘΗΣΗ
ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ**

$$HS_T = S_T H$$

Η έξοδος είναι η ίδια ανεξαρτήτως εάν η καθυστέρηση (ολίσθηση) τοποθετείται στην είσοδο ή στην έξοδο του συστήματος.

Οι **συντελεστές** των χρονικά αμετάβλητων συστημάτων είναι **σταθερές**.

Linear and Time Invariance (LTI) Systems

All LTI systems have

Homogeneity $\leftarrow$ Linearity $\rightarrow$ Superposition (Additivity)

Scale by a

Input $\Rightarrow$ Output

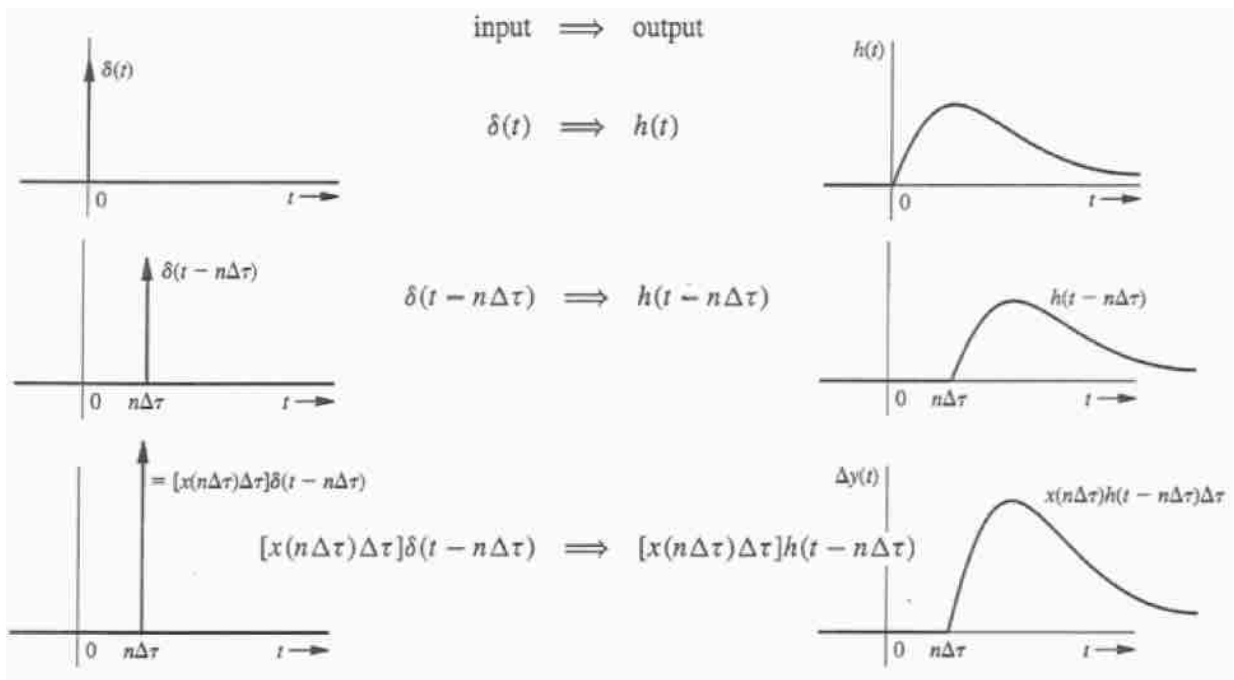
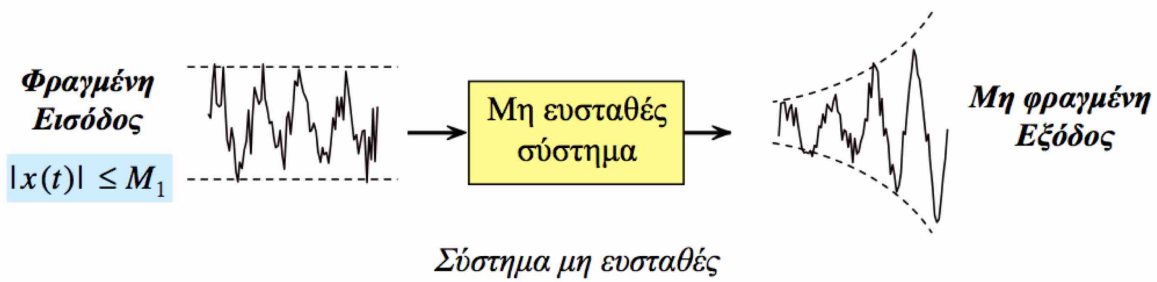
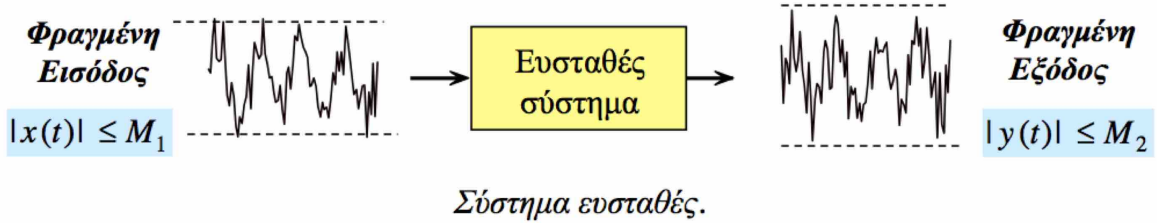
Summed

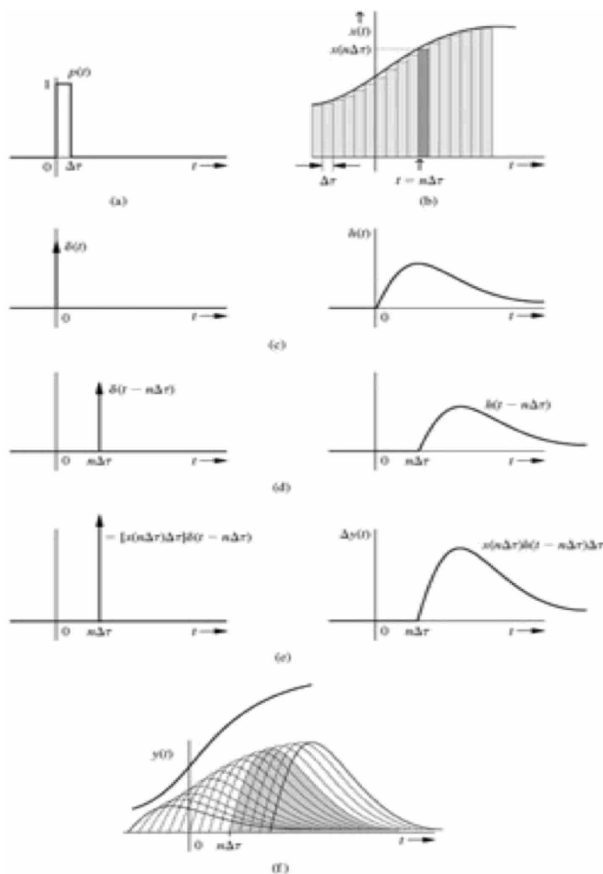
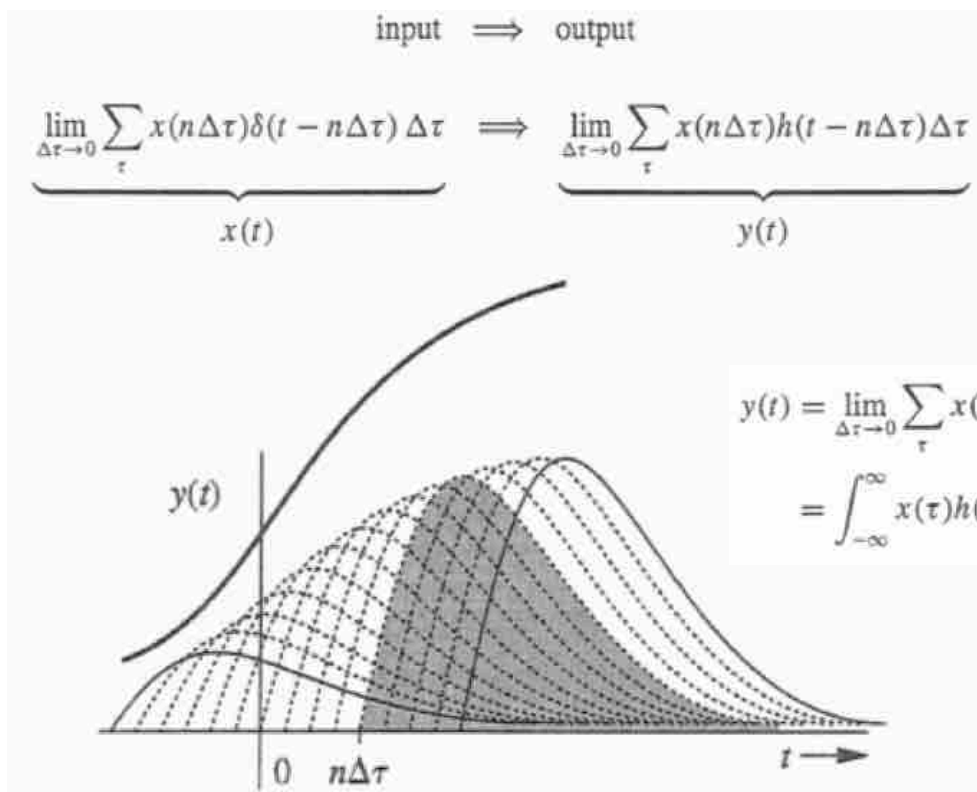
Time Invariance

what time is it? Who cares?!

► Ευστάθεια

Ένα σύστημα λέγεται ότι είναι **ΦΕΦΕ ευσταθές** (ευστάθεια *Φραγμένης Εισόδου Φραγμένης Εξόδου*) (*Bounded Input Bounded Output (BIBO) stable*) αν και μόνον αν για κάθε φραγμένη είσοδο η έξοδος του παραμένει φραγμένη.

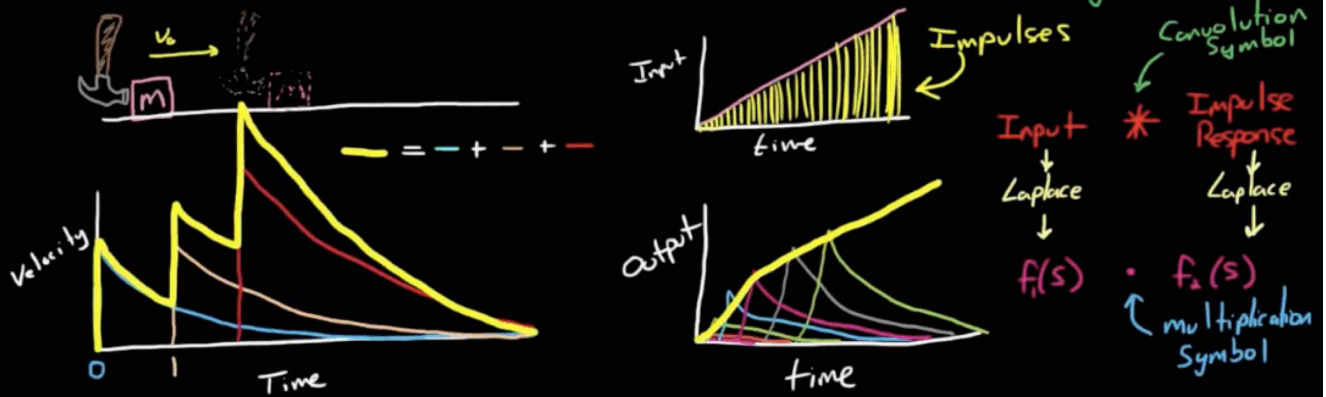

$$y(t) = \lim_{\Delta\tau \rightarrow 0} \sum_{\tau} x(n\Delta\tau)h(t - n\Delta\tau)\Delta\tau$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t - \tau) d\tau$$

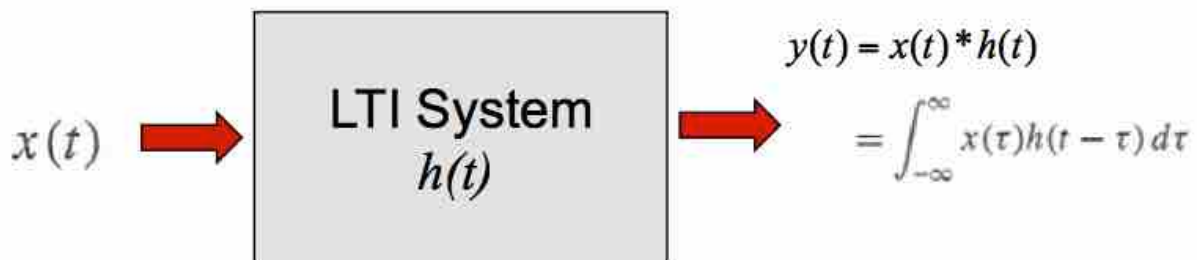
Why are LTI systems important?

"Linear systems are important because we can solve them" - Richard Feynman

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

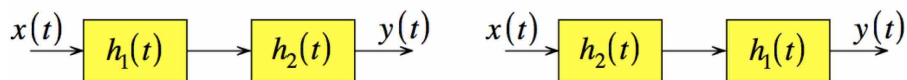
ΣΥΝΕΛΙΞΗ

$$y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) h(t - \tau) d\tau$$

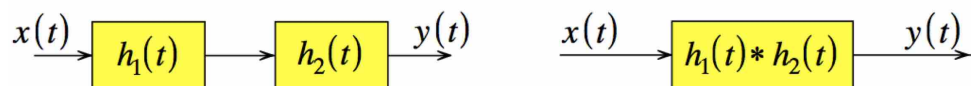
- Αντιμεταθετική ιδιότητα:

$$h_1(t) * h_2(t) = h_2(t) * h_1(t)$$

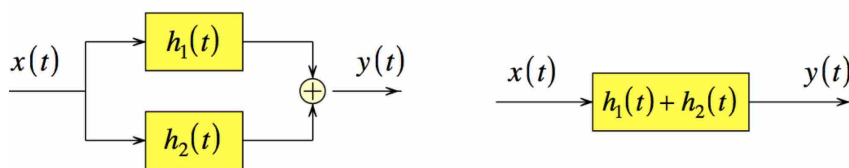
- Προσεταιριστική ιδιότητα

$$h_2(t) * [h_1(t) * x(t)] = [h_2(t) * h_1(t)] * x(t)$$

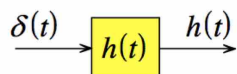
- Επιμεριστική ιδιότητα

$$[h_1(t) + h_2(t)] * x(t) = h_1(t) * x(t) + h_2(t) * x(t)$$

- Ταυτοτική ιδιότητα:

$$\delta(t) * h(t) = h(t)$$

Compute $y(t) = u(t) * u(t)$

$\Rightarrow y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau) u(t-\tau) d\tau$

Definition of $u(t) * u(t)$

Sketch $u(\tau)$:

Sketch $u(-\tau)$:

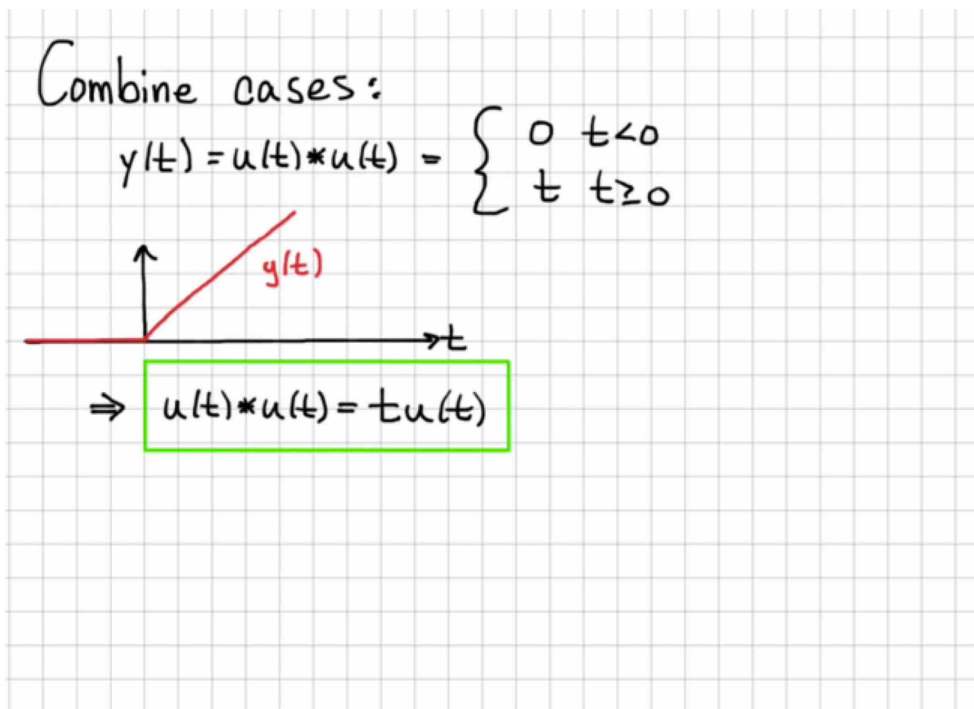
Sketch $u(t-\tau)$:

Case 1: $t < 0$

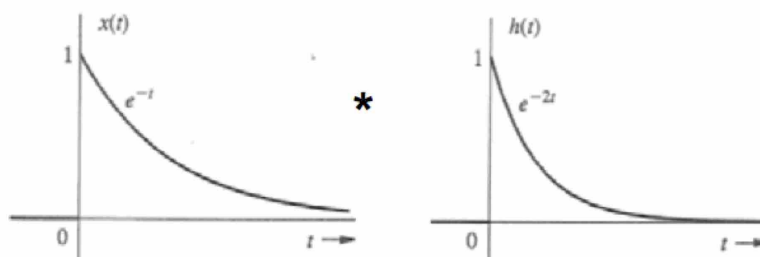
$u(\tau)u(t-\tau) = 0 \Rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau)u(t-\tau) d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} 0 d\tau = 0$

Case 2: $t \geq 0$

$u(\tau)u(t-\tau) = \int_{-\infty}^{\infty} u(\tau)u(t-\tau) d\tau = \int_0^t 1 d\tau = t$

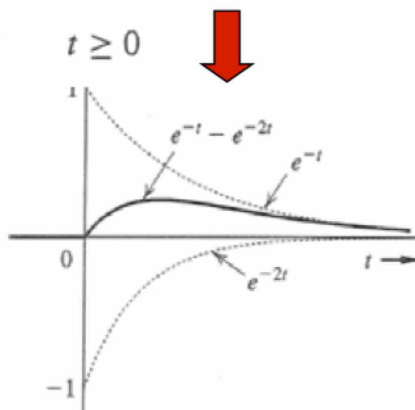
Πηγή: Adam Panagos <http://www.youtube.com/watch?v=iAuVYJLjsII>

$$x(t) = e^{-t}u(t)$$

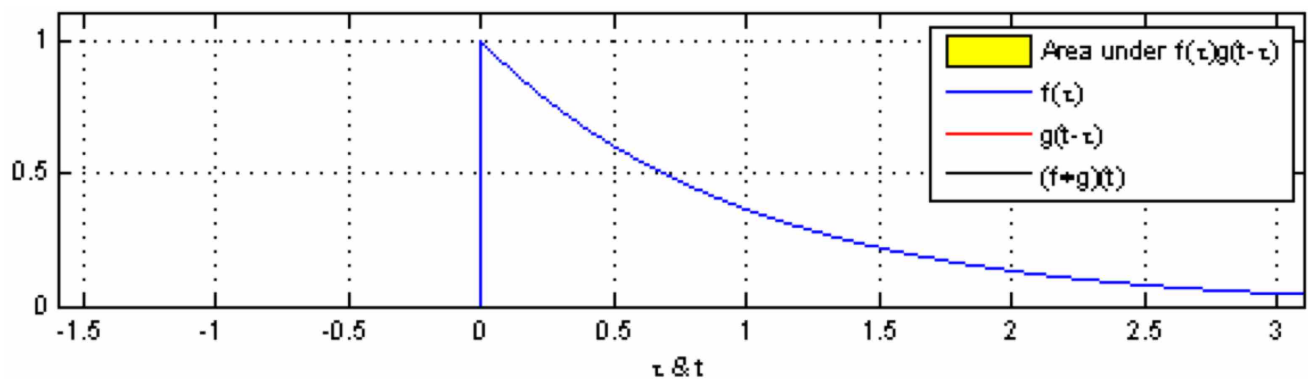
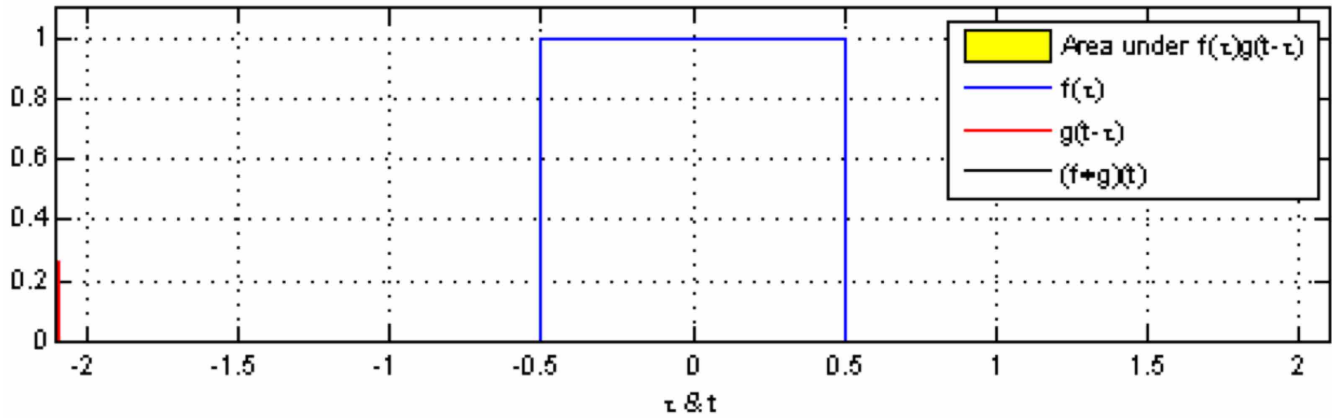
$$h(t) = e^{-2t}u(t)$$

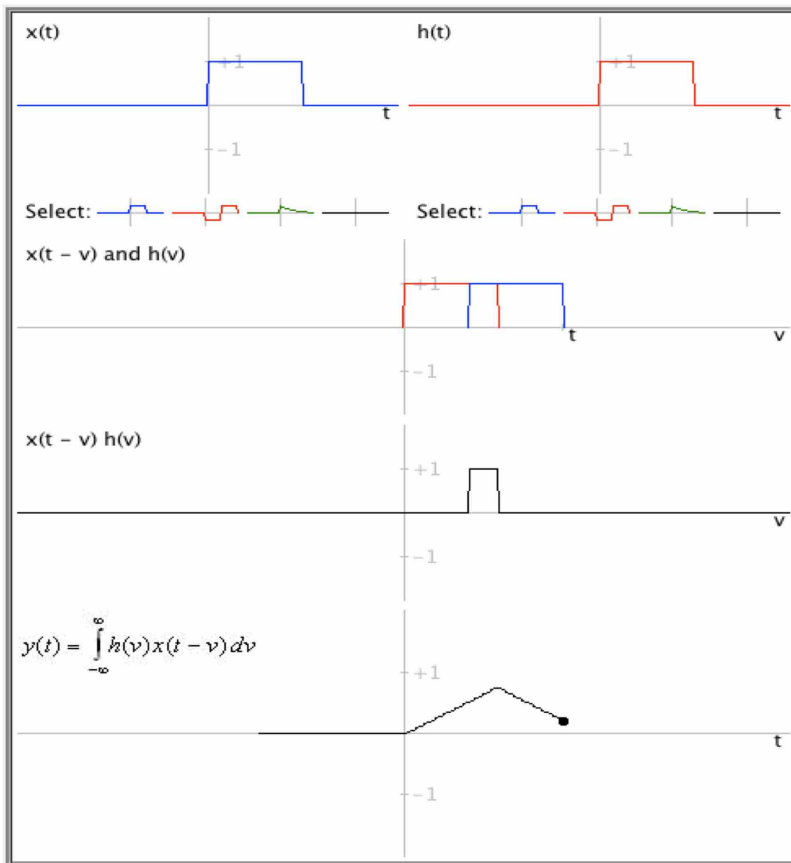
$$y(t) = \int_0^t e^{-\tau} e^{-2(t-\tau)} d\tau \quad t \geq 0$$

$$\begin{aligned} y(t) &= x(t) * h(t) \\ &= \int_0^t x(\tau)h(t-\tau)d\tau \\ &= \int_0^t e^{-\tau} e^{-2(t-\tau)} d\tau \\ &= (e^{-t} - e^{-2t})u(t) \end{aligned}$$

<http://pages.jh.edu/~signals/convolve/>

No.	$x_1(t)$	$x_2(t)$	$x_1(t) * x_2(t) = x_2(t) * x_1(t)$
1	$x(t)$	$\delta(t - T)$	$x(t - T)$
2	$e^{\lambda t} u(t)$	$u(t)$	$\frac{1 - e^{\lambda t}}{-\lambda} u(t)$
3	$u(t)$	$u(t)$	$tu(t)$
4	$e^{\lambda_1 t} u(t)$	$e^{\lambda_2 t} u(t)$	$\frac{e^{\lambda_1 t} - e^{\lambda_2 t}}{\lambda_1 - \lambda_2} u(t) \quad \lambda_1 \neq \lambda_2$
5	$e^{\lambda t} u(t)$	$e^{\lambda t} u(t)$	$te^{\lambda t} u(t)$
6	$te^{\lambda t} u(t)$	$e^{\lambda t} u(t)$	$\frac{1}{2} t^2 e^{\lambda t} u(t)$

No.	$x_1(t)$	$x_2(t)$	$x_1(t) * x_2(t) = x_2(t) * x_1(t)$
7	$t^N u(t)$	$e^{\lambda t} u(t)$	$\frac{N! e^{\lambda t}}{\lambda^{N+1}} u(t) - \sum_{k=0}^N \frac{N! t^{N-k}}{\lambda^{k+1} (N-k)!} u(t)$
8	$t^M u(t)$	$t^N u(t)$	$\frac{M! N!}{(M+N+1)!} t^{M+N+1} u(t)$
9	$t e^{\lambda_1 t} u(t)$	$e^{\lambda_2 t} u(t)$	$\frac{e^{\lambda_2 t} - e^{\lambda_1 t} + (\lambda_1 - \lambda_2) t e^{\lambda_1 t}}{(\lambda_1 - \lambda_2)^2} u(t)$
10	$t^M e^{\lambda_1 t} u(t)$	$t^N e^{\lambda_2 t} u(t)$	$\frac{M! N!}{(N+M+1)!} t^{M+N+1} e^{\lambda_2 t} u(t)$
11	$t^M e^{\lambda_1 t} u(t)$	$t^N e^{\lambda_2 t} u(t)$	$\sum_{k=0}^M \frac{(-1)^k M! (N+k)! t^{M-k} e^{\lambda_1 t}}{k! (M-k)! (\lambda_1 - \lambda_2)^{N+k+1}} u(t)$ $+ \sum_{k=0}^N \frac{(-1)^k N! (M+k)! t^{N-k} e^{\lambda_2 t}}{k! (N-k)! (\lambda_2 - \lambda_1)^{M+k+1}} u(t)$
	$\lambda_1 \neq \lambda_2$		

No.	$x_1(t)$	$x_2(t)$	$x_1(t) * x_2(t) = x_2(t) * x_1(t)$
12	$e^{-\alpha t} \cos(\beta t + \theta) u(t)$	$e^{\lambda t} u(t)$	$\frac{\cos(\theta - \phi) e^{\lambda t} - e^{-\alpha t} \cos(\beta t + \theta - \phi)}{\sqrt{(\alpha + \lambda)^2 + \beta^2}} u(t)$ $\phi = \tan^{-1}[-\beta/(\alpha + \lambda)]$
13	$e^{\lambda_1 t} u(t)$	$e^{\lambda_2 t} u(-t)$	$\frac{e^{\lambda_1 t} u(t) + e^{\lambda_2 t} u(-t)}{\lambda_2 - \lambda_1} \quad \text{Re } \lambda_2 > \text{Re } \lambda_1$
14	$e^{\lambda_1 t} u(-t)$	$e^{\lambda_2 t} u(-t)$	$\frac{e^{\lambda_1 t} - e^{\lambda_2 t}}{\lambda_2 - \lambda_1} u(-t)$